

Chủ đề 2

EM YÊU LÀN ĐIỀU DÂN CA (4 tiết)

- Hát: *Con chim chích choè*, theo điệu Bắc kim thang – dân ca Nam Bộ – lời mới: Việt Anh.
- Nhạc cụ: Song loan
- Thường thức âm nhạc: Đàn bầu Việt Nam.
- Vận dụng sáng tạo

I. YÊU CẦU CẦN ĐẠT

* Năng lực âm nhạc

- HS nêu được tên bài hát và tác giả viết lời mới, hát đúng giai điệu, lời ca bài *Con chim chích choè*; Biết biểu diễn bài hát ở hình thức đã học và ý tưởng sáng tạo mới.
- Nhận biết được nhạc cụ gõ song loan; Biết sử dụng nhạc cụ để gõ đệm theo hình tiết tấu và đệm cho bài hát.
- Nhớ được tên đàn bầu; Biết cảm nhận khi nghe tiếng đàn bầu qua bài *Trống cơm* (Dân ca quan họ Bắc Ninh).
- Biết tên, cảm nhận và thể hiện được vận động theo nhịp điệu bài *Múa sạp*.

* Năng lực chung

Tự tin, chủ động, tích cực phát biểu ý kiến và phối hợp nhóm trong các hoạt động của bài học.

* Phẩm chất

HS nhận thức được hành động tùy tiện của chú chim chích choè, biết liên hệ với bản thân trong việc tự chủ, tự chịu trách nhiệm về việc làm của mình.

II. ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

1. Giáo viên

- Đàn phím điện tử/ nhạc cụ theo điều kiện của địa phương, bài giảng điện tử, loa Bluetooth, file âm thanh, hình ảnh.
- SGK, đồ dùng, nhạc cụ đàn bầu biểu diễn...

2. Học sinh

- Nhạc cụ gõ (nhạc cụ gõ tự tạo).
- SGK và Vở bài tập âm nhạc 2.

III. CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CHỦ YẾU

Tiết 5

HỌC BÀI HÁT CON CHIM CHÍCH CHOÈ

* Yêu cầu cần đạt

- HS nêu được tên bài hát và tác giả viết lời mới, bước đầu hát đúng giai điệu và lời ca của bài hát *Con chim chích choè*.
- Biết hát kết hợp vỗ tay, kết hợp vận động theo nhịp điệu bài hát.

Tiến trình bài dạy	Hoạt động của GV và HS
1. Hoạt động mở đầu Trò chơi: Gõ cốc theo hình tiết tấu. 	– GV thực hiện gõ cốc xuống bàn theo hình tiết tấu, HS quan sát và làm theo. – GV hướng dẫn HS luân phiên gõ đối đáp giữa các nhóm. Nhóm 1: Gõ cốc (có thể cho HS cầm nghiêng cốc để tạo âm thanh khác biệt); Nhóm 2: Gõ thanh phách; Nhóm 3: Gõ bút chì/ nhạc cụ tự tạo. GV nhận xét, khen ngợi HS và dẫn dắt vào bài.
2. Hoạt động hình thành kiến thức mới Học bài hát: <i>Con chim chích choè</i> – Tìm hiểu về bài hát. – Nghe hát mẫu. – Đọc lời ca và chia câu. 	– GV cho HS quan sát và giới thiệu bài hát <i>Con chim chích choè</i> được tác giả Việt Anh viết lời mới theo bài Bắc kim thang – Dân ca Nam Bộ. – GV hát mẫu/ mở file âm thanh cho HS nghe (một lần) để cảm nhận. – GV cùng HS đọc lời ca một lần và yêu cầu HS tìm hiểu về nội dung bài hát. GV đặt câu hỏi: “<i>Vì sao chim chích choè bị ốm?</i>”. Gợi ý và yêu cầu HS nêu cảm nhận ban đầu về bài hát. – GV nhận xét HS trả lời, khen ngợi HS có câu trả lời đúng. – GV chốt các ý cần ghi nhớ: <i>Bài hát có tính chất vui vẻ, dí dỏm, nội dung kể về chú chim chích choè đi nắng không đội mũ nên bị ốm...</i> GV tích hợp nội dung giáo dục phù hợp, liên hệ nhẹ nhàng với các tình huống cụ thể gần với HS.

– Đọc lời ca và chia câu hát: Câu hát 1: <i>Có con chim là chim chích choè.</i> Câu hát 2: <i>Trưa nắng hè mà đi đến trường.</i> Câu hát 3: <i>Ấy thế mà không chịu đội mũ...</i> Câu hát 4: <i>Tối đến mới về nhà nằm rên.</i> Câu hát 5: <i>Ôi ôi đau quá nhưc cả đầu.</i> Câu hát 6: <i>Chích choè ta cảm liền suốt ba ngày đêm.</i> – Tập hát	– GV cùng HS chia lời ca thành 6 câu. – GV hướng dẫn HS đọc lời ca từng câu theo tiết tấu và nối tiếp các câu. – GV gợi ý cho HS nhận ra sự giống nhau về tiết tấu của 5 câu (câu 6 khác). – GV đàn giai điệu từng câu, hát mẫu và bắt nhịp cho HS hát. Cần lưu ý những tiếng có luyện ở nhịp thứ 8 (<i>nằm</i>), 10 (<i>cả</i>) và 12 (<i>cảm</i>) và sửa sai cho HS (nếu có). – HS thực hiện hát lại từng câu theo mẫu của GV ở hình thức nhóm/ tổ/ cá nhân nối tiếp cả bài. – GV hướng dẫn HS hát khớp nhạc đệm, giữ nhịp ổn định khi hát.
3. Hoạt động luyện tập, thực hành Hát theo các nhóm	– GV tổ chức cho HS luyện tập kết hợp nhạc đệm theo nhóm chung, nhóm nam, nữ,... – GV nghe và sửa sai cho HS. – GV thực hiện mẫu và hướng dẫn HS, hoặc gợi ý khuyến khích HS tự lựa chọn cách vận động.
4. Hoạt động vận dụng Hát với nhạc đệm kết hợp vận động theo nhịp điệu. Có con chim là chim chích choè Trưa nắng hè mà đi tới trường – Tùy theo điều kiện của địa phương, GV có thể linh hoạt có hoặc không yêu cầu HS vận động cơ thể theo nhịp điệu, hoặc đưa ra yêu cầu phù hợp hơn với HS.	– GV chia lớp thành 4 nhóm thực hành: + Nhóm 1 và 2: Hát. + Nhóm 3: Gõ đệm theo nhịp. + Nhóm 4: Vận động cơ thể theo nhịp điệu. (hình minh họa). – Các nhóm đổi luân phiên yêu cầu thực hành, và tự nhận xét/ nhận xét nhóm bạn. – GV nhận xét/ sửa sai, khen ngợi và động viên HS.

* Tổng kết, nhận xét tiết học	– GV cùng tương tác với HS nhắc lại các nội dung đã học và đánh giá mức độ thực hiện của các nhóm, cá nhân HS. – GV khuyến khích HS về nhà kể về giờ học nhạc và hát cho người thân cùng nghe bài hát. – HS đọc sách tìm hiểu về nhạc cụ song loan (trang 16 – SGK) để chuẩn bị cho giờ học sau.
---	--

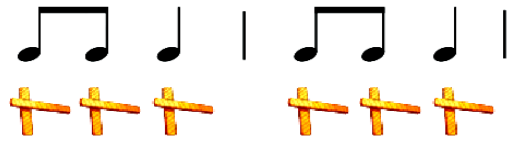
Tiết 6

ÔN TẬP BÀI HÁT *CON CHIM CHÍCH CHOÈ* NHẠC CỤ SONG LOAN

*** Yêu cầu cần đạt**

- HS hát đúng giai điệu và lời ca, thể hiện tính chất vừa phải, hồn nhiên của bài hát *Con chim chích choè*.
- Nhận biết được nhạc cụ gõ *song loan*; Biết sử dụng nhạc cụ để gõ theo hình tiết tấu và đệm cho bài hát *Con chim chích choè*.

<i>Tiến trình bài dạy</i>	<i>Hoạt động của GV và HS</i>
1. Hoạt động mở đầu Trò chơi <i>Gõ đệm theo hình tiết tấu</i> Gõ các nhạc cụ gõ đã học (thanh phách, trống nhỏ, ma-ra-cát...) theo hình tiết tấu: X X X X X X X	– GV thực hiện gõ mẫu tiết tấu 2 – 3 lượt. HS quan sát và gõ theo. – GV linh hoạt theo khả năng của HS. – GV đưa ra câu hỏi và gợi ý để HS nhận biết đây chính là tiết tấu bài hát <i>Con chim chích choè</i>. – GV chia các tổ/ nhóm để thực hành gõ tiết tấu bằng các nhạc cụ gõ hoặc tự tạo. – HS tự nhận xét nhóm mình và nhóm bạn, GV chốt ý kiến và dẫn vào bài.
2. Hoạt động luyện tập, thực hành Ôn tập bài hát <i>Con chim chích choè</i> – Hát kết hợp vỗ tay hoặc gõ đệm theo tiết tấu lời ca.	– GV bắt nhịp HS hát lại bài hát với nhạc đệm. – GV cùng tương tác và hướng dẫn HS hát kết hợp vỗ tay hoặc gõ đệm theo tiết tấu lời ca. – GV điều khiển HS hát với các hình thức: tốp ca, song ca, đơn ca, hát đối đáp... HS nhận xét cho nhau.

5. Hoạt động vận dụng – Hát kết hợp gõ đệm theo hình tiết tấu: <i>Có con chim là chim chích choè</i> <i>Trưa nắng hè mà đi tới trường</i> * GV có thể điều chỉnh nội dung, yêu cầu của hoạt động để phù hợp với điều kiện thực tế ở địa phương.	– GV có thể thay đổi gõ đệm bằng cốc nhựa hoặc bút chì, nhạc cụ gõ tự tạo... tạo âm thanh vui nhộn hơn, giúp HS hứng thú hơn. – GV mời nhóm HS trình diễn bài hát theo nhóm với các hình thức: hát đối đáp, song ca, tốp ca kết hợp gõ đệm. – GV chia lớp thành 3 nhóm: 1 nhóm gõ song loan, 1 nhóm gõ thanh phách, 1 nhóm hát (phân hoá các nhóm HS theo năng lực). – HS tự nhận xét và nhận xét bạn sau mỗi hoạt động. GV nhận xét, sửa sai. – GV khen ngợi, tuyên dương HS.
* Tổng kết, nhận xét tiết học	– GV tương tác với HS nhắc lại các nội dung đã học, đánh giá mức độ thực hiện của HS. – GV khuyến khích HS về nhà tự luyện tập thêm phần gõ nhạc cụ; dặn dò HS đọc sách tìm hiểu về đàn bầu Việt Nam ở trang 17 – SGK.

Tiết 7

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC ĐÀN BẦU VIỆT NAM TRẢI NGHIỆM NHỊP ĐIỆU BÀI MÚA SẠP

*** Yêu cầu cần đạt**

- HS biết được đàn bầu là nhạc cụ của dân tộc Việt Nam.
- Nghe và nhận biết được âm thanh của đàn bầu qua bài *Trống cơm*.
- Nói được tên, cảm nhận được giai điệu và sử dụng song loan gõ đệm theo nhịp điệu bài *Múa sạp*.
- Giáo dục HS biết yêu quý và trân trọng các giá trị âm nhạc truyền thống dân tộc.

<i>Tiến trình bài dạy</i>	<i>Hoạt động của GV và HS</i>
1. Hoạt động mở đầu Kể tên các nhạc cụ truyền thống hoặc các nhạc cụ mà em biết (<i>GV linh hoạt theo khả năng của HS</i>)	– GV triển khai hoạt động nhóm theo kỹ thuật dạy học “Khăn trải bàn”. – Các nhóm HS viết tên những nhạc cụ mà HS biết vào giấy (3 phút) sau đó dán/ trình bày lên bảng kết quả. – GV cùng HS quan sát, nhận xét, tuyên dương các nhóm tìm được nhiều nhạc cụ, GV dẫn dắt vào bài mới.
2. Hoạt động hình thành kiến thức mới Thường thức âm nhạc <i>Đàn bầu Việt Nam</i> – Giới thiệu đàn bầu <i>Tranh 1</i> * <i>Đàn bầu</i> còn được gọi là <i>Độc huyền cầm</i>, là loại đàn có một dây độc đáo của người Việt. <i>Tranh 2</i> + Thanh âm phát ra nhờ sử dụng que hay miếng gảy vào dây. Dựa theo cấu tạo của một hộp cộng hưởng, đàn bầu chia làm hai loại là đàn thân tre và đàn hộp gỗ. + Đàn bầu có âm thanh ngân nga, sâu lắng, gần gũi với giọng nói và tình cảm của người Việt. + Đàn bầu có mặt phổ biến ở các dân tộc cổ truyền dân tộc Việt Nam.	– GV yêu cầu HS quan sát tranh 1 và đặt câu hỏi: + Đàn bầu có mấy dây? + Đàn được làm bằng chất liệu gì? – GV nhận xét và chốt lại kiến thức* – GV gợi ý HS quan sát tranh 2 và đặt câu hỏi: Người nghệ sĩ làm như thế nào để đàn bầu phát ra âm thanh? – GV nhận xét và giới thiệu cho HS về cách diễn tấu đàn bầu. – GV mở file âm thanh của đàn bầu cho HS nghe và đặt câu hỏi: Âm thanh của đàn bầu nghe như thế nào? (có thể gợi ý bằng các từ tượng thanh như: âm áp hay lạnh lạnh...). – GV nhận xét và chốt các kiến thức cần ghi nhớ.

- Nghe và cảm nhận âm thanh của đàn bầu qua bài *Trống cơm* (Dân ca quan họ Bắc Ninh).

- GV giới thiệu và mở file hình ảnh biểu diễn đàn bầu bài *Trống cơm* cho HS xem và đặt câu hỏi:

- + Em có nhận biết được tiếng đàn bầu sau khi nghe nhạc không?

- + Tên của bản nhạc em vừa được nghe là gì?

- GV yêu cầu HS vận động theo ý thích khi nghe nhạc, có thể: bắt chước động tác diễn tấu đàn bầu, giả động tác vỗ trống cơm...

- GV lồng ghép giáo dục HS về cái hay cái đẹp của âm nhạc dân tộc/ địa phương.

3. Hoạt động vận dụng, trải nghiệm

- Nghe và gõ theo hình tiết tấu

- + Nhóm 1: Thanh phách

- + Nhóm 2: Tem-bơ-rin

- + Nhóm 3: Song loan

- + Nhóm 4: Trai-en-gô

- Hát kết hợp vận động phụ hoạ theo bài
Con chim chích choè.

- GV sử dụng nhạc cụ gõ thể hiện theo mẫu tiết tấu.

- HS lắng nghe và gõ theo tiết tấu 2 – 3 lượt.

- GV nhận xét và yêu cầu các nhóm HS tương tác gõ nối tiếp nhau.

- Chia 4 nhóm luyện tập riêng sau đó phối hợp.

- GV yêu cầu HS tự nhận xét nhóm mình và nhóm bạn (có thể thay bằng nhạc cụ tự tạo).

- GV nhận xét, tuyên dương HS.

- GV bắt nhịp cho HS hát cả bài với phần nhạc đệm file âm thanh/ GV đàn trực tiếp.

- GV khuyến khích HS tự thực hiện hoặc hướng dẫn HS một vài động tác.

- Chia lớp thành các nhóm luân phiên luyện tập hát, vỗ tay, gõ đệm và vận động phụ họa.

- HS nhận xét lẫn nhau. GV đánh giá, nhận xét và khen ngợi HS thực hiện tốt.

– Nghe và gõ đệm theo nhịp điệu
Múa sạp

Múa sạp

Sáng tác: Mai Sao

– GV dùng lời kết hợp với các học liệu như: tranh ảnh, file mp3/ mp4, để dẫn dắt vào nội dung nghe điệu *Múa sạp* cho sinh động và hấp dẫn.

– GV có thể cho HS xem clip về phong cảnh và sinh hoạt của đồng bào Tây Bắc

– GV chia sẻ thêm thông tin về *Múa sạp* qua các nguồn thông tin trên internet... (liên hệ với hoạt động tập thể/ văn nghệ ở địa phương – nếu có thể)

– GV cho HS nghe nhạc bài *Múa sạp* 2 – 3 lượt và đặt câu hỏi: “*Giai điệu bài Múa sạp như thế nào?*” (GV có thể gợi ý bằng các từ chỉ tính chất âm nhạc như: *tươi vui, sâu lắng, nhanh, vừa, chậm...*).

– GV yêu cầu HS sử dụng song loan, các nhạc cụ gõ khác hoặc nhạc cụ tự tạo để gõ theo nhịp/ phách.

– Nếu có điều kiện, GV có thể hướng dẫn HS một vài bước cơ bản của điệu múa sạp.

– GV nhận xét và khen ngợi các nhóm/ cá nhân HS.

* Tổng kết, nhận xét tiết học

– GV cùng HS nhắc lại các nội dung và đánh giá mức độ thực hiện của HS so với yêu cầu cần đạt của các hoạt động trong tiết học.

– GV khuyến khích HS kể về cây đàn bầu cho người thân cùng nghe.

– Dặn dò HS luyện tập hát/ gõ đệm/ vận động minh họa bài *Con chim chích choè* (trang 14) để chuẩn bị cho tiết học kết thúc chủ đề.

Tiết 8

LUYỆN TẬP VÀ BIỂU DIỄN BÀI HÁT *CON CHIM CHÍCH CHÒE*

*** Yêu cầu cần đạt**

- HS biểu diễn bài hát *Con chim chích choè* kết hợp gõ đệm theo hình tiết tấu bằng nhạc cụ song loan/ nhạc cụ gõ khác, biết vận động phụ hoạ theo nhịp điệu âm nhạc.
- HS hào hứng, tích cực tham gia và hỗ trợ nhau trong các hoạt động học tập; Có ý thức học hỏi, yêu thích và phát huy các làn điệu dân ca trong cuộc sống.

<i>Tiến trình bài dạy</i>	<i>Hoạt động của GV và HS</i>
1. Hoạt động mở đầu Nghe, vỗ tay theo nhịp điệu <i>Múa sạp</i> .	– GV mở file cho HS nghe bài <i>Múa sạp</i> và cùng vỗ tay theo nhịp hoặc tiết tấu (GV tự chọn) để dẫn dắt vào bài.
2. Hoạt động vận dụng - sáng tạo – Luyện tập và biểu diễn bài hát <i>Con chim chích choè</i> <i>Con chim chích choè</i> Theo bài Bắc kim thang – Dân ca Nam Bộ Lời mới: Việt Anh	– GV hướng dẫn/ gợi ý để HS tập hát diễn cảm bài hát <i>Con chim chích choè</i> . – GV giới thiệu và cho HS xem một video tiết mục biểu diễn bài hát <i>Con chim chích choè</i> qua các phương tiện nghe – nhìn (nếu có điều kiện). – Yêu cầu HS hát kết hợp gõ đệm theo phách, theo hình tiết tấu đã học, kết hợp nhạc cụ gõ đã học hoặc các nhạc cụ tự tạo... – Các nhóm HS trình diễn bài hát với các hình thức: hát đối đáp, song ca, tốp ca, đồng ca có lĩnh xướng; Khuyến khích HS hát bài <i>Con chim chích choè</i> cho người thân trong gia đình nghe.

– Sử dụng song loan gõ đệm theo tiết tấu lời ca 	– GV hướng dẫn/ yêu cầu: Các nhóm luyện tập gõ đệm theo hình tiết tấu (cột bên) hoặc GV tự soạn hình tiết tấu cho HS sử dụng nhạc cụ gõ đệm. – GV chia lớp thành 2 nhóm và gõ đệm luân phiên và nhận xét cho nhau. – GV nhận xét, đánh giá và tuyên dương các nhóm HS thực hiện tốt. – GV lồng ghép, tích hợp giáo dục về tình yêu đối với âm nhạc truyền thống dân tộc thông qua tên chủ đề, bài hát và bài nghe.
* Tổng kết chủ đề – Chốt các nội dung đã học ở chủ đề. – GV lồng ghép, tích hợp giáo dục về tình yêu đối với âm nhạc dân tộc thông qua tên chủ đề, bài hát và bài nghe.	– GV yêu cầu HS tự nhận mình đã thực hiện tốt những nội dung nào; còn những nội dung chưa thực hiện tốt; cần phải luyện tập thêm gì;... – GV khuyến khích HS hát <i>Con chim chích choè</i>. – Dẫn dò HS đọc sách tìm hiểu về nội dung bài hát <i>Học sinh lớp Hai chăm ngoan</i> ở trang 20.

ĐIỀU CHỈNH SAU TIẾT DẠY (nếu có)

.....

.....

.....

.....

.....